

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Ioannis Berchmanni Flandro-Belgæ Religiosi Societatis Iesv

Cepari, Virgilio

Antverpiæ, 1630

In silentio constans.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46083](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46083)

terrogatus fuero, illâ istâve ratione respondebo.
 Eâ re semper loquebatur agebatque præcogitatio, vitabatque omnem culpam. Rogatus igitur aliquando à commilitone, ecquid faceret, quò numquam verbis peccaret; *Numquam,* aiebat, *nisi præfinitò verbum facio, ac Deo prius commendatum, ne quod illi ingratum proferam.*

*Custodia
lingua.*

Tertium, quo plurimum proficiebat, fuit linguæ (de quâ iam dici cœptum) custodia; cuius ferè vitio homines vulgò prolabantur; vt perfectus meritò æstimetur, qui sermone non peccat. Ioannes igitur nihilo in vitâ constantior, quàm verbis cautior, tam erat in loquendo circumspectus, vt nullum vniquam eius ab ore verbum sit exceptum, quod non aut necessariò, aut vtiliter, aut honestè fuerit pronuntiatum. Atque vt diuersa sunt Societatis nostræ, quæ sermonem spectant, præcepta, Ioannes, nullo prætermisso, obseruabat vniuersa.

*Silendi con-
stantia.*

Iuuenis erat verborum parcus, eaque, quibus parcè utebatur, ferè erant præcogitata, priusq; ad limam vocata, quàm ad linguam. Numquam, ne leuiter, violasse silentij legem visus; neque in Collegio eâ legis indulgentiâ vsus, quâ paucis obuium compellare fas est. atq; hoc nomine mirum videri possit (cùm ad eò esset abstinens sermonis, & in se abductus)
 tam

tam citò tamque accuratè didicisse Italicam linguam, vt (quò pertingunt pauci) proximè quoque accederet ad rectam eius elocutionem, omnesque pronuntiandi sonos. Eo tempore, quod à prandio & coenâ animorum remissioni concessum (nos recreationis horam appellamus) semper, vt mos est, Italicè, aliàs Latine, ad Regulæ præscriptum, loquebatur; retuleratque his verbis in schedam: *Cum Praeceptore utar Latino semper sermone, etiamsi Italico ipse me compellaret.*

Nonnemo condiscipulorum, pro suâ in Ioannem insigni opinione, facultatem à Maioribus obtinuerat, cum eo res omnes consiliaque sua conferendi. Hic quoniam non raro, cum silendum esset, ad eius cubiculum ventitaret, breuissimè, si fieri posset, ab eo dimittebatur; si longa res foret, differebatur in horam colloquio designatam. Romam in Collegium venerat Pater quidam, qui Ioannem, nuper Laureti notum, de more complexus, diutiùs morabatur sermone; at ille, *Non licet mihi, inquit, Pater, hoc quo silendum est tempore sermonem longiùs extrahere: at si gratum fuerit, ibo petiturus loquendi copiam, quâ factâ mox redibo.* Abijt, mox redijt, Patremque egregio obseruantiae exemplo recreauit iuxta atque instruxit. Collegio egressus, numquam, vbi frequentia erat domorum, loque-

G

batur;

*Nicolaus
Rad.*

*Colloquia
eius inter
recreatio-
nem sancta.*

batur; locis verò infrequentibus, si fortè de viâ quisquam occurrisset, cœptum etiam sermonem abrumperebat, dum obuius transisset. quod sæpè ei vsu venit. Colloquij concessi tempore (ad quod vnâ cum ceteris semper accedebat) de Deo, de rebus religiosis ac sanctis, nec alijs, verba faciebat: & tanto quidem sensu, vt hæc ei recreatio, quâ maximâ frui posset, facile esse videretur. Contigit eum aliquando inter colloquendum dicere, valetudinem suam eâ molestiâ tentari affligique posse, si non reperisset cum quo de Deo instituisset sermonem. Quantâ autem & vi & gratiâ de diuinis rebus loqueretur, vel eo colligi potest, quòd grauissimi Patres affirmant, sensisse, verbis se Ioannis aut ad pœnitentiam commoueri, aut ad amorem Dei inflammari, ampliùs atque ipsâ oratione, alijsque quæ obibant exercitijs religiosis. Habebat nimirum singularem cum in dicendo venustatem, tum in persuadendo vim; vtque erat vrbanißimâ suâ affabilitate omnibus charus, nemo non ei illud deferebat, vt quâ ferè collocutione eum delectari scirent, eò sese vtrò inclinarent. Ambitiosius namque eius necessitudo à multis expetebatur, quàm ipse cuiusquam congressum colloquiumque quæreret, qui omnium promiscuè Societati sese inferebat. Si illis forte, qui aut inferiores erant,